

nepřátelského a jichž účinkem bylo nebo bude odnětí dispozice vlastníkem nad jejich majetkem, avšak bez zrušení práva vlastnického, »opatření disposiční« pak jsou taková, jimiž bylo nebo bude dotčeno vlastnictví k majetku nepřátelskému převodem celku nebo části na osobu jinou než vlastníka nepřátelského a bez jeho souhlasu (citovaný § 3). Předpokládá se tedy opatření co do majetku nepřátelského, tedy opatření, jimiž vsahuje se do majetku právě pro povahu vlastníka jakožto nepřátelského vlastníka, s nímž pro tuto vlastnost bylo nebo bude naloženo jinak a to nepříznivěji než s tuzemci nebo příslušníky států spojených a přidružených. O takovémto opatření nemůže při zákonu o zajištění půdy drobným pachtýřům býti ani řeči. Zákonem tímto ukládají se tuzemskému zemědělskému majetku pozemkovému jistá břemena a jistá obmezení a to ryze z důvodů sociálního zákonodárství. Povaha vlastníka zůstává stranou, je lhostejno, zda jest tuzemcem, či a jakým cizozemcem. Tomuto zákonu podroben jest dle § 300 obč. zák. každý majitel postižené půdy, nechť si je tuzemcem či cizozemcem. Stanovisko, zastávané dovolacím stěžovatelem, vedlo by k tomu, že příslušníkům států spojených a přidružených přiznávalo by se ohledně tuzemských nemovitostí exceptionelní, výhodnější postavení než tuzemcům, o čemž přece dle mírových smluv ani řeči býti nemůže. Totéž platí, pokud stěžovatelka z téže smlouvy St. Germainské čl. 250 vyvozuje nárok na výkupné dle dnešní ceny pozemků místo po rozumu § 8 požad. zákona dle cen roku 1913.

Čís. 699.

Odklad exekuce vyklizením (nařízení ze dne 25. června 1920, čís. 409 sb. z. a n.).

Odkladu vyklizení z bytu domáhati se může ten, kdo užívá ho na základě nějakého práva. Jaké to právo jest, je lhostejno. Může to na př. býti též právo užívací.

(Rozh. ze dne 5. října 1920, R II 304/20.)

Dřívější majitelka domu měla vyhrazeno užívání bytu do určité doby. Po uplynutí vyhrazené doby vymohl si nový vlastník domu žalobou vyklizení bytu. Žádosti povinné o odklad exekuce soud první stolice nevyhověl. **Důvody:** Nařízení vlády republiky Československé ze dne 25. června 1920, čís. 409 sb. z. a n. vztahuje se (arg. § 1) na případ vyklizení najatých neb používaných místností (nájemník, domovník, zaměstnanec s bezplatným bytem atd.). V tomto případě však se jedná o vyklizení bytu na základě rozsudku vydaného na podkladě obligačního závazku. Nařízení citované jako nařízení výjimečné dlužno vykládati úzce, nelze je rozšiřovati na případy obligačních závazků k vyklizení místností a tendence celého nařízení směřuje k ochraně nájemníků jako takových. **Rekursní soud** exekuci odložil. **Důvody:** Nařízení vlády ze dne 25. června 1920, čís. 409 sb. z. a n. arciť výjimečně poskytuje, jak plyne z jeho nápisu »místností najatých a pod.« a ze znění § 1 »na návrh povinného (nájemníka, domovníka, zaměstnance s bezplatným bytem atd.)« a »vyklizením najatých nebo používaných místností« ochranu každému,

kdo jest povinen vykliditi najaté používané místnosti, nemá ale beze své viny jiné přiměřené náhrady. Povinná místnosti, o jichž vyklizení jde, skutečně používá jako dřívější majitelka domu a nelze ji vyloučiti z výhod citovaného nařízení proto, že se jedná o vyklizení bytu na základě rozsudku vyšlého na podkladě obligačního závazku.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y :

Nařízení vlády ze dne 25. června 1920, čís. 409 sb. z. a n. podle intence své popřává dobrodiní odkladu exekuce sice pouze stranám, které v držení bytu dostaly se na základě nějakého práva, ale nezáleží na tom docela ničeho, jaké právo to bylo, zda nájemní nebo jiné. Jestliže tedy v daném případě strana povinná měla vyhrazeno právo užívání bytu, jak stížnost sama doznává, platí dobrodiní ono i pro ni, když doba vyhrazená pominula a ona jiného bytu získati nemůže.

Čís. 700.

Platil-li kupitel bankovkou, opatřenou padělaným kolkem, ručí prodávateli ze správy i dle všeobecných předpisů o smlouvě trhové.

(Rozh. ze dne 5. října 1920, Rv II 174/20.)

Žalobce prodal žalovanému v říjnu 1919 dobytče a přijal na kupní cenu mimo jiné okolkovanou tisícikorunovou bankovku. Bankovka byla později bankovním úřadem ministerstva financí pozastavena, ježto kolek byl padělkem. Žalobu o zaplacení 1.000 K procesní soud první stolice pro tentokrát zamítl. D ů v o d y : Dle přípisu ministerstva financí rozhodnutí o tom, kdy, jakým penízem a do jaké výše bude oněm osobám, které bezelstně nabyly bankovek s padělanými kolky, dána náhrada, až dosud učiněno nebylo a otázky tyto budou řešeny zásadně teprve až veškeré okolkované bankovky budou staženy z oběhu. Vzhledem k tomu není dnes dosud jisto, zda se strany žalovaného zaplacením 1.000 K bankovkou, třeba s padělaným kolkem, kupní cena žalobci přece jen nebyla vyrovnána, žaloba jest tedy za tohoto stavu předčasná a bylo ji pro tentokrát zamítnouti. O d v o l a c í s o u d žalobě vyhověl. D ů v o d y : Odvolání, pokud uplatňuje nesprávné právní posouzení, nebylo lze upříti oprávnění. Dle nesporného přednesu stran jedná se o kupní smlouvu proti hotovému zaplacení kupní ceny. Žalovaný, převzav koupené dobytče, byl dle § 1062 obč. zák. povinen ihned trhový peníz hotově zaplatiti a to v penězích tenkrát platných (§ 905 obč. zák.). Dle § 2 zák. ze dne 10. dubna 1919, čís. 187 sb. z. a n. jsou bankovky, poznačené ve smyslu zákona ze dne 25. února 1919, čís. 84 sb. z. a n., pokud nebudou vyměněny za jiná platidla, zákonným platidlem. Zákonným platidlem byla tedy kolem 22. října 1919 jen tisícovka opatřená kolkem dle § 4 nař. ze dne 25. února 1919, čís. 86 sb. z. a n. a to kolkem pravým. Tisícovka, opatřená kolkem padělaným, kterou žalovaný zaplatil žalobci část kupní ceny, nebyla zákonným platidlem a placení takovou padělaným kolkem opatřenou tisícovkou nevyhověl žalovaný své povinnosti dle § 1062 obč. zák., ať již